

tárgy: Javaslát a Budapest-bérlettel kapcsolatos
megállapodásról

Előterjesztés

a Közgyűlés részére

Tisztelt Közgyűlés!

A 2019-es választási programom a következőket tartalmazta: „Haladéktalanul rendbe kell tennünk az agglomerációs közlekedést. Miközben minden nap százezrek ingáznak Budapestre, a Főváros városfalként tekint határaitra; régiós szinten hiányzik a menetrendi együttműködés és a közlekedési módok közötti integráció; van, akinek három különböző jegyre vagy bérletre van szüksége egyetlen utazása során, ami megfizethetlenné és versenyképtelenné teszi a közösségi közlekedést. Regionális kooperációt kezdeményezünk a megerősített BKK, a MÁV és a Volánbusz között, valamint egységes jegy- és bérletrendszer bevezetéséért fogunk dolgozni Budapesten és az agglomerációban, már rövid távon is.”

A ciklus végére elérkezett az a pillanat, hogy ezt a célt elérhessük.

A 2010-es Budapest-bérlet megállapodás és a 2016-os agglomerációs megállapodás átláthatatlanul bonyolult elszámolási rendje a megváltozott gazdasági körülmények között mostanra tarthatatlanná vált. Míg a Fővárosi Önkormányzat által fizetendő agglomerációs költségtérítés minden évben emelkedett, addig a 12 milliárd forintos állami normatíva ezen a csökkentett összegen fagyott be. A korábbi agglomerációs megállapodásrendszer ráadásul nem szolgálta azt a közpolitikai célkitűzést sem, hogy a közösségi közlekedést részesítsük előnyben az egyéni közlekedési módokkal szemben. Új helyzetet teremtett ezen felül a vármegye- és országbérletek bevezetése a MÁV és a Volán járatain. Természetes módon merült fel az igény arra, hogy ezen bérlettípusokhoz az agglomerációs együttműködés felülvizsgálata hozzákapcsolódjon.

Az építési és közlekedési miniszterrel folytatott intenzív egyeztetések eredményeként egy teljesen új, átfogó, paradigmaváltó elvi megállapodása jutottam, amelyhez ezúton kérem a Fővárosi Közgyűlés megerősítését.

A megállapodás szerint a Budapest-bérlet változatlanul érvényes marad a főváros egész területén a BKK mellett a MÁV, a Volán és a HÉV járatain is. A Pest vármegyére váltott havi bérletet, illetve a havi országbérletet 2024. március 1-től a BKK járatain is elfogadják. Ezzel létrejön Budapest, az agglomeráció és az egész ország vonatkozásában egy átlátható és egyszerű tarifaközösség. Annak érdekében, hogy a kisebb területre érvényes Budapest-bérlet ára a nagyobb területre érvényes Pest vármegyei bérlet ára alatt legyen, javaslom a Budapest-bérlet árát 8950 forintra csökkenteni.

Az eddigi, számos vitára okot adó költségalapú elszámolás helyett a felek abban állapodtak meg, hogy a Budapest-bérletből, a Pest vármegyei bérletből és az országbérletből származó bevételt és az ahhoz kapcsolódó menetdíjkiegészítést – az adott érvényességi terület sajátosságaihoz igazodóan – teljesítményarányosan osztják meg. Mindez azt jelenti, hogy a Budapest-bérletből és a napijegy jellegű BKK díjtermékekből származó bevételből a MÁV/Volán akkora arányban részesül, amekkora teljesítménnyel hozzájárul a budapesti közösségi közlekedéshez. A Pest vármegyei bérletből származó bevételből a BKK akkora arányban részesül, amekkora teljesítménnyel hozzájárul a budapesti és Pest megyei közösségi közlekedéshez. Az országbérlet esetén – figyelemmel arra, hogy annak használata a központi régióra koncentrálódik – a teljes bevételből a Pest vármegyei bérlet árával megegyező részt a Pest vármegyei bérletre vonatkozó szabályok szerint osztják meg a felek. Ez az elszámolás biztosítja, hogy objektív, ellenőrizhető, vitára okot nem adó módon, elvi szempontból is védhetően valósuljon meg a bérletek kölcsönös elfogadása. Az elszámolásra havonta előleg formájában, majd a tényleges teljesítés alapján kerül sor.

A közlekedési vállalatok között tavaly decemberben kötött, idén januárban módosított megállapodás biztosítja a továbbiakban is az ún. technológiai megállapodások fennmaradását, így a BKK változatlanul nyújtja az eddigi szerződéses jogviszonyok alapján az agglomerációs járatok működéséhez szükséges szolgáltatásokat.

A budapesti közlekedés nem választható el az agglomerációs közlekedéstől. Igaz ez az egyéni közúti közlekedésre és a közösségi közlekedésre is. Egy átfogó, tarifaközösséget létrehozó megállapodás keretében méltányolhatónak tartom ezért azt az igényt, hogy az eddig a Fővárosi Önkormányzatot illető évi 12 milliárd forint normatív költségvetési támogatás helyett 2024-től a felek egy olyan rendszert alakítsanak ki, amely egyaránt szolgálja a budapesti és az agglomerációs közösségi közlekedés bevétellel nem fedezett költségeinek megtérülését.

Az átfogó megállapodás keretében a múlt vitáinak rendezésére is sort kell keríteni. Elfogadni javaslom ezért, hogy a 2022. évre a már megfizetett 6,58 milliárd forint előlegen felül 2,1 milliárd forintot, míg a 2023. évre a már megfizetett 5,48 milliárd forint előlegen felül 3,47 milliárd forintot a BKK 2024. december 31-ig fizet meg.

A megállapodással jelentősen csökkennek az agglomerációból Budapestre közösségi közlekedéssel utazók terhei, mivel az eddig összesen 18950 forintba kerülő két bérlet helyett elegendő lesz a 9450 forintos vármegyeibérlet megvásárlása. Középtávon ez az árcsökkentés lehetővé teszi, hogy az egyéni, gépjárművel történő bejárást minél nagyobb arányban váltsa fel a közösségi közlekedéssel való utazás. Mivel a budapesti közúti forgalom nagyságrendileg egyharmadát adják az agglomerációs személygépkocsik, ez a közúti forgalom és ezzel a dugók csökkentését is segíti.

A másik nagy kedvezményezett kör a diákbérletesek köre, akik 945 forintért használhatják a jövőben az agglomerációs és a budapesti közösségi közlekedést, 1890 forintért pedig az ország egész területén a közösségi közlekedést. Mindez egyfelől csökkenti a családok anyagi terheit, másfelől pedig segíti a fiataloknak a közösségi közlekedésre való rászoktatását.

A megállapodás pénzügyi hatásai teljes bizonyossággal nem jelezhetőek előre, különös figyelemmel arra, hogy teljes pontossággal nem modellezhető, hogy az eddigiekhez képest hányan váltanak bérlettípust. Az agglomerációs közlekedők számára a bérletár jelentős csökkenése bizonyosan többlettértékesítést és ezáltal

többletbevételt is fog eredményezni. Nagyságrendileg 4-5 milliárd forintos pozícióromlás feltételezhető a 2023. évi pénzforgalmi bevételi adatokhoz képest, azonban ez a jövőbe irányuló befektetésként és a közjót szolgáló intézkedésként meggyőződésem szerint a budapestieknek is megéri.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést az előterjesztés megtárgyalására és az alábbi döntések meghozatalára:

Határozati javaslat

A Fővárosi Közgyűlés úgy dönt, hogy:

1.

üdvözli az építési és közlekedési miniszter és a főpolgármester új, átfogó megállapodását a budapesti és az agglomerációs közösségi közlekedés viszonyának rendezéséről, amely az utasok százezrei számára teszi olcsóbbá és egyszerűbbé a közösségi közlekedés használatát,

2.

egyetért azzal, hogy a Budapest-bérlet változatlanul érvényes maradjon a főváros egész területén a BKK mellett a MÁV-Start, a Volánbusz és a MÁV-HÉV járatain is, valamint a Pest vármegyére váltott havi bérlet, illetve a havi országbérlet 2024. március 1-től a BKK járatain is érvényes legyen,

3.

egyetért azzal, hogy a teljes árú havi Budapest-bérlet ára 8950 forint legyen,

4.

egyetért azzal, hogy a Budapest-bérletből, a Pest vármegyei bérletből és az országbérletből származó bevételt és az ahhoz kapcsolódó menetdíjkiegészítést – az adott érvényességi terület sajátosságaihoz igazodóan – a szolgáltatók teljesítményarányosan osztják meg egymás között,

5.

egyetért azzal, hogy az eddig a Fővárosi Önkormányzatot illető évi 12 milliárd forint normatív költségvetési támogatás helyett 2024-től a felek egy olyan rendszert alakítsanak ki, amely egyaránt szolgálja a budapesti és az agglomerációs közösségi közlekedés bevétellel nem fedezett költségeinek megtérülését,

6.

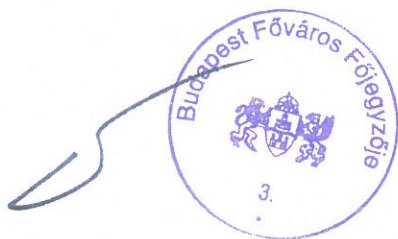
egyetért azzal, hogy az átfogó megállapodás keretében a BKK a 2022. évre a már megfizetett 6,58 milliárd forint előlegén felül 2,1 milliárd forintot, míg a 2023. évre a már megfizetett 5,48 milliárd forint előlegén felül 3,47 milliárd forintot 2024. december 31-ig fizessen meg,

7.

felkéri a főpolgármestert, hogy az 1-6. pontban foglaltak végrehajtásához szükséges döntéseket hozza meg.

Határozathozatal módja: az 1-7. pont elfogadásához egyszerű szavazattöbbség szükséges.

Kelt Budapest, 2024. január 29.

dr. Számadó Tamás
főjegyző

Karácsony Gergely
főpolgármester